

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta
PL 355
20101 Turku

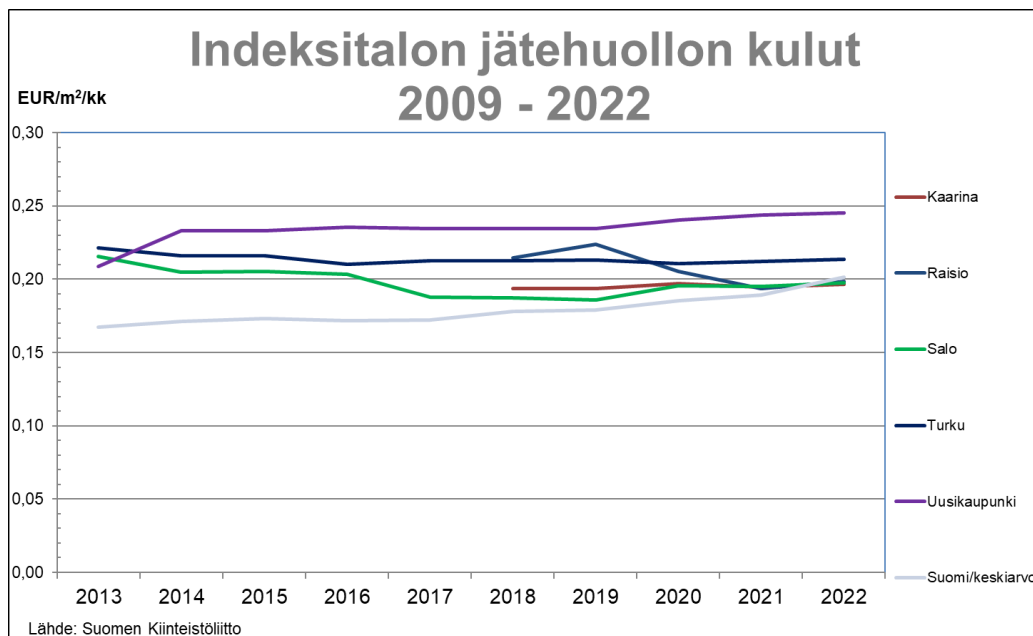
LAUSUNTO LOUNAIS-SUOMEN JÄTETAKSAAN 1.1.2023

Kiinteistöliitto Varsinais-Suomi on 1907 perustettu kiinteistönomistajien edunvalvoja ja kiinteistöalan asiantuntijaorganisaatio. Jäsenkuntamme muodostuu pääasiallisesti asunto-osakeyhtiöistä (90 %), mutta jäsenistöömme kuuluu myös vuokrataloyhtiöitä, kiinteistöosakeyhtiöitä ja muita kiinteistönomistajayhteisöitä. Jäsenenämme on yli 2.700 taloyhtiötä Varsinais-Suomen alueella.

Yleistä

Kiinteistöliitto pitää tärkeänä, että jätelainsäädännön uudistuksen vaikutuksia seurataan tarkasti ja avoimesti. Tässä tarvitaan kaikkien toimijoiden panosta. Kiertotalouden edistämisen ja ilmastonmuutoksen torjunnan toimenpiteet ovat muutenkin linkittyneitä toisiinsa, mikä korostaa laadukkaan vuorovaikutuksen tarvetta, jotta voidaan saada aikaiseksi hyviä ja kestäviä päätöksiä, kaikkialla yhteiskunnassa.

Kiinteistöliiton Indeksitalovertailu¹ seuraa tyyppikerrostalon kustannuksia. On todettava, että vertailussa jätehuollon kustannukset ovat alueellamme olleet keskitason yläpuolella ja kustannuskehitys on toistaiseksi ollut maltillista.

¹ Indeksitalo on 10 000 kuutiometrin asuinkerrostalo, joka sijaitsee kaupunkikeskustan ruutukaava-alueella omalla tontilla ja jossa on 40 asuntoa. Talon energian ja veden kulutukset ovat keskimääräisiä, samoin jäteastioiden määrät ja tyhjennysvälit.

Jätehuollon kustannukset ovat jätelain uudistuksen tuomien lajitteluvielvoitteiden vuoksi nousemassa erityisesti 5-19 huoneiston taloyhtiöissä. 5-9 huoneiston yhtiöihin kustannusnousu iskee kovimmin ja kulut nousevat noin 80 %. Hiukan suuremmissa yhtiöissä esitetty nousu on noin 50 %. Seuratessa yleisen kustannustason nousua on tilanne huolestuttava. Tämä ei ole uudistuksen ainoa kustannus taloyhtiössä. Merkittävä osa muista uusista kustannuksista tulee siitä, että jätteenkeräykseen tarkoitettuihin tiloihin joudutaan satsaamaan. Tilat on oltava sellaisia, jotka täyttävät myös turvallisuus- ja terveysvelvoitteet.

Jätteenkäsittelymaksuista

Ekovoimalaitoshankkeen yhteydessä on sovittu, että kun polttokelpoisen jätteen käsittelykustannuksia saadaan alemmas nykytasosta, kohdennetaan osa taloudellisesta hyödyistä kierrätyksen ja kiertotalouden kehittämiseen. Säästetyllä rahalla voidaan esimerkiksi subventoida käsittelymaksuja lajitteluasemilla, jolloin useampia jätejakeita voitaisiin ottaa maksutta vastaan.

Uusi ekovoimala on Salossa laskenut kaukolämmön kustannuksia, mutta poltettavan jätteen käsittelymaksut esitetään pidettäväksi ennallaan. Kiertotalouden kehittämiseen ja mahdolliseen kokeilukulttuuriin liittyvissä investoinneissa veronmaksajien rahoja tulee käyttää harkitusti ja hyvin perustellusti. Onko jätteenkäsittelymaksussa mahdollisuuksia laskea kustannuksia?

Perusmaksusta

Jätetaksan mukaan perusmaksulla katetaan kustannuksia, jotka syntyvät asiointihetkellä maksuttomien palveluiden tuottamisesta. Tällaisia palveluja ovat lajitteluasemien ylläpito, vaarallisten jätteiden keräys ja käsittely, tuottajayhteisöjen keräystä täydentävien kierrätyspisteiden ylläpito, poistotekstiilin aluekeräys, jäteneuvonta, rekisterien ylläpito ja jätehuoltoviranomaisen toiminta.

Kuten aikaisemmissa lausunnoissamme olemme todenneet emme pidä perusmaksua kiinteistönomistajan näkökulmasta mielekkäänä tapana rahoittaa jätehuollon kustannuksia. Kiinteä veroluonteinen palvelumaksu ei kohtele maksajia tasavertaisesti, koska sillä rahoitettavia palveluita ei välttämättä käytetä siinä suhteessa kuten kustannuksia aiheutetaan. Tulee välttää tilanteita, jossa kuluttaja maksaa kierrätyksestä useampaan kertaan kaupassa ja kotona tai erilliskeräyspisteiden muodossa.

Perusmaksuun esitetään taloyhtiöiden näkökulmasta merkittävää lisäystä. Jätetaksan liittyvän aineiston perusteella on täysin mahdotonta arvioida minkä verran taloyhtiössä asuvilta ihmisiltä kerätään lisää rahaa em. kustannusten maksamiseksi. Kiinteistöliitto ymmärtää perusteen yhtenäistä perusmaksurakennetta vastaamaan lajitteluvielvoitteita, mutta pitää korotuksia ja esitettyä jakaamaa kohtuuttomana. Indeksitalossa perusmaksun kustannusnousu tarkoittaa yli 100 % nousua 500 eurosta yli 1000 euroon. Lisäksi on hyvä huomata, että perusmaksun maksaa taloyhtiö, jossa kustannukset peritään osakkailta vastikeperusteisesti. Mitä suuremmaksi perusmaksua nostetaan, sitä huonommin sen kohtaanto toimii asunto-osakeyhtiöissä.

Perusteluna perusmaksutason nostolle on esitetty, että aiheutuvat kustannukset halutaan periä ”täyskatteellisesti”. LSJH:n esittämässä talousarvioluonnoksessa vuonna 2021 perusmaksutulolla on katettu 76 % kustannuksista. Onko jätehuoltolautakunnan tehtävänä toimia kuntien jätehuoltoyhtiön maksukassana, joka ääritapauksessa antaa valtakirjan kustannusten kasvattamiseen?

Kun kustannukset on aikaisemmin peritty ”alikatteisesti” on muodostunut tilanne, jossa jätehuollon muu maksullinen toiminta on rahoittanut osan näistä palveluista. Tässä tilanteessa on varmaankin nähtävissä hyviä ja huonoja puolia. Hyvänä puolena voi ajatella, että alikatteisuus johtanee tehokkaampaan varojen käyttöön kuin esitetty täyskatteellisuus. Joka tapauksessa maksajan on lähes mahdoton arvioida miten perusmaksulla kerättävät tulot kohdentuvat.

Kiinteistöliitto Varsinais-Suomi ry

Pertti Satopää
puheenjohtaja

Juuso Kallio
toiminnanjohtaja